

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.

Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

TELEFON števil. 1157.

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Posamične številke se prodajajo po 3 mvč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglašev se računajo po vrstah (širine 73 mm, visoke 2 1/2 mm): za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za osmrtnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot. Mali oglasi po 3 stot. beseda, najmanj pa po 40 stot. — Oglase sprejema inšerlatni oddelek uprave „Edinost“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinost“.

Poglavje iz zgodovine makedonske raje.

(Zvršetek.)

Malnic, dne 20. marca.

Kosti zgorelih macedoncev so pobrali v neki zaboj ter jih odpeljali in pokopali na tukajšnjem pokopališču, kjer jih gotovo ne bo shišee več preganjal. Naj počivajo v miru!

Drugače pa je z živimi. Oni, ki so se pravočasno zbudili, poskakali so po večini bosi in gologlavi, kjer so mogli, na plano v sneg in metez in nihče ni hotel teh siromakov, ki so bili (s par izjemami) vsi po rokah, nogah, obrazu in tudi ostalih delih telesa več ali manj opečeni, vzeti pod streho, tako, da so slednjič morali v snegu in metezu gaziti do onega polpodrtega hleva, kjer so jih sprejeli njih tovariši. Ker je pa dotični hlev sredi vasi, zankazal je župan lastniku hleva, da mora hlev sprazniti, češ, da je v nevarnosti vsa vas, da je zapalijo.

Lastnik dotičnega hleva je prišel k meni ob 4. uri zjutraj, ter me prosil, naj grem z njim, da jim pretolmačim zahtevo, da morajo iti iz hleva. Jaz sem odvrnil, da ponoči tega vendar ne more zahtevati, na kar je mož odšel. Čez eno uro pa se je mož zopet povrnil, na kar sem vstal, se odpravil, in mu sledil v hlev. In prizora, ki sem ga tu videl, ne pozabim svoje žive dni. Siromaki so sedeli sključeni, stisnjeni, mraza trepetajoči po gnoju ob stenah hleva. Eden je bil po obrazu popolnoma črn, in lasje zgoreli, na rokah mu je bila koža in meso ožgano do kosti, drugi je bil še groznejši s popolnoma ožgano kožo po obrazu in tako tretji, četrti, peti, itd. Tam v kotu pa je vzdihoval od bolečin in muk mladenič, ki sta mu ostala v petelu oče in brat. Lastnik hleva pa mi je rekel, naj tem siromakom raztolmačim, da morajo bosi in gologlavi ven v mraz, sneg in metez. „Za božjo voljo, pomislite vendar, da so ljudje“. On pa je le vstrajal pri svoji zahtevi. Slednjič sem ga pregovoril, da počakajo dne. Tu pa je prišla njegova sicer preprosta, a razmeroma izobražena žena, in ona je takoj uvidela, da je tu pač nujnejše delo, nego te siromake v sneg goniti. In prinesla je olja in obveze, počela z oljem mazati in obvezovati ožgane rane. In v istini povem, da je napravila ta žena, ki pač zasluži, da imenujem tu njeno ime — Pepina Roszkopf — na opravljanju tega samaritanskega posla utis heroine, o kakoršnih se čita le v romanih.

Jaz pa sem bil namenjen, da grem k županu ter posredujem v prilog tem nesrečnikom. Še prej pa, nego mi je bilo mogoče ta sklep izvršiti, je prišel župan sam, ter me prosil, naj jim raztolmačim, da morajo — ven!

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. Š.

Mestni orožniki so jim donasali vina, a ljudstvo je pilo, ukalo in se veselilo. Vsa zima je bila tega leta suha, skoro brez snega, a danes sv. Blaža dan je bil tako krasen, topel in solnčen, da bi človek mislil, da je pomlad, ako bi ga gola stebila ne spominjala, da še traja zima. Lepi dan je izvalil na trato skoro ves Grič, možko in žensko, staro in mlado je prišlo v lepo božjo naravo, da se veseli na slavlju, ohranjeni iz starih lepih časov. Mladenci so prinesli seboj loke in jih sprožali, deklice so se zbirale v gruča pak so sedaj pevale, sedaj zopet se sprijemale v kolo in plesale. Starci in zrelejši meščani so se prijeli vrčev in opazovali, kaj dela mladi svet. Med ljudstvom je hodil sodnik Živan

„Pomislite vendar, da so ljudje! Pomislite na čut človečanstva“, sem mu rekel, ter opazil, da ljudi vendar ni mogoče ven vreči na cesto, osobito pa treba ranjenim preskrbeti zdravniško pomoč.

In res je dal župan ranjence, 10 po številu, spraviti v občinsko hišo ter je pozval zdravnika brzojavniš potom iz Gorenje Bele. Ko sem bil zvečer istega dne v občinski hiši ter pogledal, kako je z ranjenci, ležali so isti sicer na sami slami, a vendar v topli sobi. Tudi jim je županstvo dalo strežaja, ki se sicer ne more razumeti z njimi, ali vendar se mora reči, da je županstvo ob danih razmerah storilo svojo dolžnost. Vprašal sem bolnike, če jim kaj treba, in rekli so, da bi radi jedli.

Strežaj mi je na vprašanje odgovoril, da je zdravnik odredil, da se lahko da, izvzemši tih, ki bodo težko rešeni, vsem, kar želijo, a občina jim da samo juho s kruhom. Zato sem storil, kolikor je bilo v moji moči, in za nekaj časa podpirali jih bodemo kolikor možno tukajšnji rojaki. Vendar, ker v sedanjih tukajšnji hudi zimi — ki je pravzaprav še le sedaj nastopila — ni misliti, da bi jih bilo mogoče spraviti v bolnišnico, ker bi se s tem njihov položaj le poslabšal, je gotovo, da bodo potrebovali pomoč, ki jej tukajšnji rojaki nikakor ne bomo kos, in to tem bolj, ker so tudi ostali manje ranjeni brez denarja, brez obutev in brez toplih oblek, a podjetništva tudi ni mogoče prisiliti, da bi jih podpiralo, ker še niso bili v delu.

Zato se obračam do slovenskega in sploh jugoslovanskega časopisja s prošnjo, da javnost seznanijo z vsebino tega dopisa, a do vseh jugoslovanskih rodoljubov pa, da se spomnijo če tudi z najmanjšim darom teh največjih siromakov.

Ne na banketih in komerzih, ampak tu se nudi prilika pokazati praktično svoje rodoljubje in solidarnost z bratrpini —!

Morebitne darove, ki bodo objavljeni v časopisih, naj se izvoli pošiljati na moje ime v Mallnitz, Gorenje Koroško.

Andrej Munih, trgovec.

Avstrijska poslanska zbornica. Razprava o nujnih predlogih glede izločitve Galicije.

(Brzojavno poročilo.)

DUNAJ 27. Poslanska zbornica je razpravljala nujna predloga vsenemcev in sodbodnih vsenemcev glede izločitve Galicije. Posl. Stein in Wolf sta, vtmeľjevala predloga, naglašala, da zamore edino le izločitev Galicije odvrniti za Nemce nevarnost volilne reforme. Ministerski predsednik baron Gautsch je izjavil, da izvira predloga iz strankarsko-

vedrega obraza in ljudstvo ga je pozdravljalo iskreno in prisrčno. Živio Živan! Živio naš sodnik!

Veselje je zadobilo največ mah, ko je bil vol pečen. Kmetje so dvignili na rame veliko pečenko in jo položili na široko klop. Sedaj so priskočili mesarji in so, pošteno pogladivši z brusom pogladili svoje oistre nože in sekire, začeli kosati in sekati mastno pečenko.

— Vroče, pečene govedine! Dajte ljudje, mastne debele volovine! Sedaj, pa ne več do drugega sv. Blaža, od drugega sodnika! so kričali mesarji.

In svet se je potisnil okolo klopi a mesarji so sekali, da so kosi mesa odletali kakor trske, ter so sedaj temu, sedaj onemu dometavali kadeče se še kose govedine.

— Veselo, veselo, ljudje! so kričali orožniki, donasajoči vrče vina med množico. — Na zdravje novemu sodniku — na zdravje Živanu Benkoviču! In svet je pil, vsklikal, peval in ukal.

Nekoliko oddaljeno, pred hišo meščana Sebastijana, nasproti „popovskemu turnu“, bila je zbrana večja gruča Gričanov, sedeča z domačinom okolo mize, ki jo je dal pri-

političnih in strankarsko-taktičnih namenov in da ima ta namen, da bi se zastopniki Galicije vzdrževali razprav državnega zbora. Vlada, ki zastopa državno jedinstvo, se mora absolutno postaviti proti vsakim poskusom, da bi se država kosala. Zato ne more nikakor ugoditi zahtevani predlogi zakona o izločitvi Galicije. (Živahna pohvala. Protest pri vsenemcih). Grof Sternberg je izjavil, da ni možno govoriti o rešitvi tega vprašanja, ako se sočasno ne izloči tudi dežel češke krone. Posl. Stein je apeliral na Nemce, naj bodo složni in jedini glede izločitve Galicije, kajti to da je edino sredstvo, da se za Nemce odvrne nevarnost volilne reforme. Posl. Romanczuk je svaril pred tem, da bi se gališka naroda, katerih večina je proti izločitvi, izdalo samovoljni vladi malih strank. Posl. Breiter je v imenu poljske ljudske stranke protestiral proti izločitvi Galicije, dokler ni uvedena splošna, enaka, direktna in tajna volilna pravica za deželni zbor in dano jamstvo za urejeno in objektivno upravo Galicije. Posl. Daszynski kakor tudi predgovornik sta odločno protestirala proti poskusu, da bi se s kakimi predlogi zavlačila volilna reforma. Socijalni demokratje želé narodnostni razvoj vseh narodov, ki je možen pa le na temelju splošne volilne pravice po vseh narodih skupno. Posl. grof Sylva Tarouca je izjavil, da bo konservativno veliko posestvo v zmislu svojega prepričanja, da je volilna reforma izvedljiva le po sočasni reviziji ustave, glasovalo za nujnost, ne da bi soglašalo z podrobnostmi predloga. Na to je bila razprava prekinjena. Zbornica je izvolila odsek za volilno reformo.

Prihodnja seja jutri.

Dogodki na Ogrskem.

Volitve in davki.

„N. Fr. Presse“ piše z ozirom na včerajšnji kronski svet, da se je isti bavil z vprašanjem o novih volitvah in da se volitve ne bodo vršile v zakonitem roku. Zaradi tega se izda na narod manifest, v katerem se navedejo vzroki tega sklepa. — Finačni minister Hegedüs se je nasproti nekemu poročevalcu izjavil, da ne bo vlada za sedaj s silo iztirjevala davkov, ker jih parlament ni odobril. Minister je zatrjeval, da je že preskrbljeno za pokritje državnih stroškov v tekočem letu. Istotako je bil minister mnenja, da v kratkem zopet porastejo kurzi ogrskih vrednostnih papirjev, ki so v zadnjih dneh padli.

Izjava grofa Andrassyja.

Dunajska „Zeit“ poroča iz Budimpešte, da je grof Andrassy glede vprašanja, o katerem se je včeraj bavilo ogrsko ministerstvo na Dunaju, dejal, da poteče do dne 11. aprila zadnji rok, v katerem bi se morale razpisati volitve. Ako se te v zakonitem roku ne raz-

nesti pred hišo. Nekoliko korakov dalje je stala gruča kapiteljskih orožnikov, ki so gledali temnim pogledom na vesele Gričane. Okolo „popovskega turna“ so tudi sedeli kapiteljski orožniki v veliko večem številu nego navadno. To ni nikomur padalo v oči, ker se je mislilo, da so kapiteljci, kakor vsako leto, iz radovednosti prišli gledat to ljudsko veselje na Griču. Tudi na ozkih oknih „popovskega turna“ je bilo videti glave orožnikov, a tu pa tam sta se pojavila na oknu [obrazu kapiteljskega sodnika Ladislava in Grge [Prišlina. Peklenskim nasmehom sta pogledavala na vrvenje ljudstva na trati in zopet izginjala.

Meščan Sebastijan je z vrčem v roki pristopil h kapiteljskim orožnikom, ki so stali nedaleč v gručah.

Dajte, može, tu je vrč z dobro kapljo! jim je ponudil Gričan. Pijte na zdravje novega sodnika Živana! Če tudi ni vaš, pa je pošten človek.

Orožnik, ki je bil najbližji, je iztrgal vrč iz Sebastijanovih rok in ga tresnil ob kamen, da se je vrč razletel na tisoče kosov.

— Tako naj bo vam vsem, psi griški! se je zadržal orožnik nad meščani.

pišejo, tedaj se bodo kršili ustavni zakoni, kar provzroči veliko razburjenost po deželi, ki se najbrž ne poleže desetletja.

Vlada, ki bi svetovala kroni, da se na tak način kršijo zakoni, bi izvršila zločin proti kroni in proti narodu. Naj se pa volitve vršijo prej ali pozneje, to je gotovo in o tem je vsak prepričan, da na vsak način zmagajo koalirane stranke. Andrassy je izjavil, da se ni bati, za slučaj, ako dobi neodvisna stranka absolutno večino, da prične ista voditi nevarno politiko. Stranka bi nadaljevala le modro in zmerno politiko, ki jo je obrazložila na zadnji razpravi o adresi na krono. Andrassy je osvedočen, da bo vladar držal prisego, ki jo je položil na dan kronanja ter da se bodo volitve vršile v zakonitem času.

Konferenca v Algecirasu.

V ponedeljek se je konferenca zopet sešla, ki je razpravljala o policijskem vprašanju. Po zvršetku seje se je predsednik konference vojvoda Almodovar nasproti časnikarskim poročevalcem izrazil, da je seja napravila nanj ugoden utis, da je gotovo, da pride do sporazuma in da bo lahko premagati najnoveje težave.

Dogodki na Ruskem.

Volitve za državno dumo v baltičkih provincijah.

Kakor javljajo iz Petrograda, so carskim ukazom volitve za dumo v Estoniji določene za dan 27. aprila, v Kurlandiji in Livoniji pa na 3. maja.

Ustaja v Livlandiji in Kurlandiji.

Kakor javljajo iz Rige, se policiji vzlic vsem energičnim poskusom še ni posrečilo, da bi popolnoma udušila revolucijo. Te dni je policija v Romanovi ulici v neki knjigovoznici odkrila obširno tajno tiskarno ter zaplenila mnogo proglašov in prepovedanih brošur.

Drobne politične vesti.

Naslednik Strossmayerjev. Iz Budimpešte poročajo, da bo v prihodnjih dneh djakovskim škofom imenovan reški opat Ignacij Martino. Tozadevno ročno pismo cesarjevo priobči vladni list v eni prihodnjih števil.

Ženitev španskega kralja. — Princesinja Ena Battembergška pride v Madrid prve dni maja in bo stanovala v palači Prado do svoje poroke, ki se bo vršila dne 3. junija.

Konferenca francoskih škofov, ki se je imela vršiti v tem mesecu je odgodjena do meseca maja. Škofje se sestanejo na konferenco še le po dovršenih volitvah za zbornico, ki bodo 9. maja. Kakor poročajo iz vatikanskih krogov, so tankaj mnenja, da

— Hej, hej, ali tako govoriš z menoj! je vsplamtel Sebastijan. Ne pozabi, da si na griški zemlji!

— Malopridnež kramarski! se je zaletel sedaj v meščana drugi orožnik. Ali ne veš, da ti hiša stoji na kapiteljski zemlji. Vsaki hip ti jo moremo podreti do temelja.

— Moja hiša je na griškem brdu, jaz sem torej na svojem! je odgovoril Sebastijan jezno. Ali to vaše gnezdo, ta prokleti stolp, stoji na tujem imetju! Ali ne bo dolgo...

— Proč od tu, pijani bedak! je zakričal orožnik, ki je bil z vrčem tresnil ob tla ter je potegnil meč iz nožnice.

— Stojte, zlikovci! so skočili gostje od Sebastijanove hiše in poleteli tovarišu na pomoč.

— Krvi se ti hoče, razbojnik! je zakričal Sebastijan, zazrši goli meč v orožnikovi roki, in je besno skočil na orožnika ter ga zgrabil za vrat.

— Udarite! se je začul v isti hip gromki glas kapiteljskega sodnika z okna „popovskega turna“. Udarite možje!

(Pride še.)

se večina škofov prilagodi novemu zakonu o ločitvi cerkve od države. Skoraj gotovo je, da odobri papež Pij X. to stališče in priporoči katolikom, da vsprejmejo zakon.

Karlisti na Španskem. Iz Barcelone javljajo, da je policija tamkaj zasačila neki shod Karlistov ter zaplenila množino pušek sistema Remington, patron in drugih vojaških potrebščin.

Nemški cesar obolel. Iz Berlina poročajo, da so odpovedana vsa nameravana potovanja nemškega cesarja. Govori se, da je cesar Viljem obolel.

Domače vesti.

Zmaga naše okolice. II. okraj. Kdor je videl, kako je vskipelo v množici, zbrani pred šolo v ulici Donadoni in sosednjih ulicah, ko je bil proglašen rezultat volitve, ta nam pritrdi, da je videl prizor, ki mu ostane neizbrisen v spominu za vedno. A posebno nas je ganilo, videče, kako sodeluje tudi ljudstvo na oknih (iz česar sledi, da je tam mnogo našega elementa). Silna manifestacija je bila to, tako silna, da v hipu ni bilo o nasprotnikih niti sledi.

Na velikem dvorišču gostilne pri Škilanu v Rocolu se je nagromadilo občinstva: volilcev in drugih stanovalcev drugega okraja in meščanov tržaških. Tu je g. Cotic kakor volilec tega okraja napil sovolicem in jim povdarjal, da so si danes osvetlili lice pred vsem svetom. Nasprotnikom smo pokazali: taki smo. Slovanski svet pa nam bo hvaležen na današnjem činu našem.

Dr. Gregorin pa je izvajal, zakaj da so nasprotniki najbolj želeli vreči nas ravno v tem okraju. Hoteli so udariti pastirja, da bi se ovce razkropile. A pastirja niso zadeli in mi se hočemo še tesneje zbirati okolo njega. Tem besedam je sledilo navdušeno vsklikanje in godba je zasvirala slovansko pesem. Tržačani so odhajali ob viharjih ovacijah, ki so jih jim prirejali volilci II. okraja.

O nadaljnjem slavu v Rocolu in Lonjeru v nedeljo popoldne smo prejeli:

Politiku je težko opisovati poezijo realne politike... Politika in poezija — kdo bi to veroval?! In vendar je bilo toliko utešljive, zanosne pesmi na proslavi zmage II. okraja. Bil sem v družbi, ki je spremljala dra Rybářa v nedeljo popoldne v Lonjer in jaz sem prvokrat jokal od veselja s tistimi sivolasinimi starčki korenjaki iz Rocola, Lonjera, Katinare in Kjadina, ki so jim solze iskile v očeh, ko so stiskali roko nositelju njihove zmage dr. Otokarju Rybářu.

Ko smo došli v Lonjer pred krčmo konsumnega društva, zaorilo je iz stotine grl »Živio Rybář!« Glasba iz Rocola je zasvirala »Hej Slovani!«, potem so zapeli »Zvonimirovci«, a tisti divni svet: žene, deklice, mladina, starci in otroci, vsi ganjeni, so se stiskali okolo dra Rybářa, okolo »našega očeta«, da mu stisnejo roko.

Pa kdo bi dalje opisoval presrečno zabavo? Vstal je podpredsednik »Zvonimira«, g. Rudolf Pregarc, da s priprostimi, a navdušenimi besedami pozdravi zmagovalce in izvoljenega kandidata. Na to je stopila pred dra Rybářa ena pevk »Zvonimira«, ki ga je obdarovala lepim šopkom cvetja in priskrbljenim pozdravom, ki je prihajal iz srca in prodiral v srca. Dr. Rybář je odgovoril po priliki tako:

PODLISTEK.

V izarskih Atenah.

(Memoire v vencu popotnih utrinkov).

Spisal **Franjo Krašovec.**

IV.

Sobotnega jutra sva zapustila Monakovo. Mimo Starnbergskega jezera vodi železni tir ob zelenih vodah in pred nami leži grad, kraj nesreče dne 13. junija 1886. (Dne 13. junija 1886, na binkošno nedeljo, se je vrgel tu v jezero s samomorilnim namenom kralj bavarski Ludovik II. Zdravnik dr. Grudden, ki ga je hotel rešiti je tudi utonil.) Tihotni zvoki, resonance rahlih vod nam doné na uho, zvonovi Bernfridski, znanega benediktinskega konveta. Tam v modri daljavi, kjer se spaja obzorje z vodami jezera, je Benediktbeuern, bivališče sv. Benedikta. Po vsej krajini se odzvanja duh davnih humanističnih dob. V Pollingu zremo visoka zapuščena zidovja samostana, njega knjižnica je izmed najizbranejših v deželi. Med Starnbergom in Pollingom obstaja čudna vez. Tam truplo

le: V zadnji čas je bilo mrzličavih priprav za boj. Mi smo se pripravljali, da izvojujemo zmago pravici in slovanski naši trobojnici. Oni sovražniki naši pa, da bi triumfiralo nasilje, da bi pripravili tudi našo okolico za pohlepne želje Garibaldinca. Mi smo trepetali za dva okraja, posebno pa za tega drugega, ker zmage smo se mogli nadejati samo s pomočjo vašega rodoljublja in značajnosti. Ali samo do poludne so debeli oblaki zakrivali sonce, a tedaj se je dogodilo, da so Oblaka spravili v luknjo, in blago sonce je zasejalo nad zmago resnice, nad našo veselo trobojnico, nad našo počestveno zemljo. Veselo je sonce pozdravilo naše vrle okoličane, ki niso izdali sebe in vsega Slovanstva. Na zmago hvala vsem, osobito tudi Kjadincem, ki so se to pot v lepem številu pridružili v narodno kolo. Da bi v prihodnje ne manjkalo nikdo izmed njih. Brema, ki ste mi je naložili, je težko, ali nositi je hočem s ponosom in oduševljenjem, ker poleg mene ste vi dostojni te velike zmage. Hvala vam na mandatu v imenu pol. društva »Edinost«, v imenu tržaških Slovanov in vsega Slovanstva, ki mu boste znali ohraniti in obraniti to zemljo pred vsemi sovražniki in vsemi Garibaldinci. Pijem na vaše zdravje!»

Klicanju in vsklikanju ni bilo ne konca ne kraja. Pozneje je vstal gospod Jedlowski, da zanosnimi besedami vzveliča zmago Slovencev, kakor je pred tremi leti, a na istem mestu, storil gosp. Kapič, urednik »Pučkega lista«. Govornik je naglašal, da slovanska zmaga ne sme odtrgati okolice od mesta, ampak še trdnjeje naj jo zveže s Slovenskim mestnim elementom, da bomo čim bliže sinji Adrijji, ki je bila naša in ki jo imamo osvojiti vso za-se in Slovanstvo.

Na to se navzoči zapeli »Morje adrijansko«. Dr. Rybář pa je napil še Slovence, ki so mnogo pripomogle do zmage.

Slovo od Lonjerja je bilo priskrbeno. S trobojnico in godbo na čelu smo odšli v sprejeto iz Lonjera po klancu proti »lovcu« in potem v Rocol. Lonjerji so nas pozdravljali streljanjem iz možnarjev, a Rocolčani so pevali narodne pesmi. V Rocolu smo se vstavili v prijazni gostilni pri Škilanu, kjer smo bili navdušeno vsprejeti in lepo pogosteni. Dr. Rybář se je zahvalil na tem in je naglašal veliko zaslug »Zvonimirovcev« za probujenje narodne zavesti v Rocolu. Veselje je bilo tudi tu neopisno na izvojevanju zmagi. To veselje nam je v veliko tolažbo, ker vzbujajo najlepše nade za bodočnost in daja diven izgled rodoljubja in vneme na vršenju narodne dolžnosti.

Komu pristojna aktivna volilna pravica? (Razsodba upravnega sodišča z dne 22/XII. 1904 št. 13.679.) Upravno sodišče pritrjuje mnenju izpodbijane razsodbe, da je vprašanje, je li pristojna komu za predstojajočo obč. volitev volilna pravica ali ne, presojati po dejanskih in pravnih razmerah onega dneva, ko so bili volilni imeniki razpoloženi, in to iz naslednjih razlogov:

Povsem naravno je, da mora biti za vprašanje, če pristojna komu za predstojajočo volitev volilna pravica ali ne, odločen gotov čas. Kdor je ob tem odločilnem času izpolnil vse pogoje, ki jih zahteva občinski volilni red za pridobitev volilne pravice, ima pri predstojajoči obč. volitvi volilno pravico — in te pravice tudi ne izgubi, če bi se pozneje mo-

kraljevo, tu zemeljski prah cesarja. Oba vladarja prvotno bogato nadarjena, nenavadnih telesnih vrlin, oba sanjača na prestolu, oba naglo preminula v cvetu svojih let. Tu v Pollingu sprejel je februarkega dne 1. 1902. trdnostno telo 22-letnega cesarja Otona III. v njegov naslednik Henrik II. V Paternu ob Soraktu pri Rimi je izdahnul, in nemški vitezi so nosili mrtvega cesarja skozi vso Italijo. V Aachen-u so ga položili k večnemu počitku ob strani Karola Velikega, čegar grobni pokoj je nekoč motil. — Vožnja trajala dalje. Na desno pred Wessobrunn-om prastara benediktinska opatija: ustanovitev sv. Bonifacija, svetovnoznano »Wessobrunnergebet«, najstarejši južnonemški književni spomenik. Kakor premaknjen stolp alpskih gorostasov se nam predstavlja Peistemberg z bliščečo se cerkvijo. Avgustinci so imeli že v 17. stoletju tu meteorološko štacijo, katerih zaznamke imajo za vremenoslovje tukajšnjih krajev dandanes veljavo. Tu okrog je divjala moreča baklja Mažarov.

Tako sva po večurni vožnji proti pol dnevu dospela do cilja. Oberammergau! Bilo je pred igralnim dnem. Danes je tu življenje in vrvenje kakor da smo v Parizu. Tisoči se prerivajo po vasi, kakor na velikem semenju.

rebiti spremenile dejanske ali pravne razmere, ki so predpogoj volilne pravice.

Ta odločilni čas pa je dan razpoložitve volilnih imenikov. Iz določb obč. volilnega reda glede sestavljanja volilnih imenikov posnamemo, da je sestav volilnih imenikov in torej prva določitev vprašanja, kdo ima aktivno volilno pravico — stvar županstva. — Jasno pa je, da zamore županstvo volilce uvrstiti v volilne imenike, ter jim s tem priznati volilno pravico le na podlagi onih dejanskih in pravnih razmer, ki vladajo ob času tega njegovega poslovanja, to je ob času razpoložitve volilnih imenikov. Res je sicer, da priznava volilni red proti sestavi volilnih imenikov pritožbe, ter da tudi določa v to svrhu posebno, takozvano reklamacijsko poslovanje — in tudi poznejše popravke imenikov niso izključene. — Razsodbe reklamacijske komisije, oziroma višjih oblastev pa imajo edino le namen, preiskati in ugotoviti, je li se je županstvo pri sestavi volilnih imenikov ravno po dejanskih in pravnih razmerah ob času razpoložitve volilnih imenikov ali ne — ter odrediti one popravke, ki odgovarjajo tem dejanskim in pravnim razmeram.

Po vsem smislu volilnega reda mora biti torej dan razpoložitve volilnih imenikov odločilen čas, ki je merodajen za vprašanje, je li pristojna kaki osebi volilna pravica ali ne.

Po »Očinski upravi«.

Prošnja in zahvala! Rodoljubi in rodoljubke, ki so prejeli zaznamek slovanskih krstnih imen in se še niso spomnili družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani, naj blagovole kaj malega doposlajo, ker »Domovina kliče na obrambo svojih otrok!»

Vsem pa, ki so že poslali darove — do zdaj se je nabralo 60 K —, iskrena hvala! Zlasti gre hvala za razširjenje teh zaznamkov naši akademski mladini od »Slovenije« na Dunaju od »Triglava« v Gradcu in »Ilirije« v Pragi. Ti mladi narodni vojščaki vedno radi pomagajo naši družbi, ker dobro vedo, da narodna šola je največjega pomena za srečno bodočnost naše preljube majike Slave! Oni dobro vedo, da kar kdo da v ta namen, pomaga rešiti našo slovansko deco in zato slava jim!

Gori omenjenemu »zaznamku« je pridodan nastopni poziv:

Izbirajte si Slovenke in Slovenci slovanska krstna imena!

Odkar je duhoviti Stritar nabral in napisal, ter pred leti donášala »Slovenka« slovanska krstna imena, smo baš v tem pogledu Slovenci jako napredovali. Posebno se je inteligenca otresla predsodkov in stare navade, da imej otrok ime, kakoršnje imata oče in mati; med našo inteligenco tako v mestih, kakor na deželi so se naša narodna in slovanska imena že dobro udomačila.

Bolj trdno se glede tega držijo le še bolj priprosti ljudje, ki mislijo, da grešé, ako bi dali svojim otrokom lepa domača narodna slovanska imena. Nemci imajo že davno svoja narodna imena. Italijani krstijo svoje otroke kaj radi na »Roma« in »Italia«. Srbi in Hrvatje vporabljajo svoja lepa narodna imena; zakaj bi ostali ravno mi Slovenci v tem vedno starokopitni in ne bi kazali tudi v tem pogledu svoje narodne zavesti? Inteligenca lahko vpliva na priproste in tudi druge, v narodnostnem oziru mlačne ter manje zavedne ljudi, toliko s prepričevalno besedo,

V lesenih bajtah in prodajalnicah se prodavajo slike, rezbarije in razglednice, v gostilnah se tere občinstva, trume novih došlecev valove; pričinja se iskanje prenočišč, ali vse je oddano in mnogokateri se mora zadovoljiti s trdim ležiščem na gostilniški klopi ali pa na hodišču. Leta 1880. moral je vojvoda Alenconski se svojim bratom, braziljskim princem, prenočiti v svoji kočiji ob dežju in viharju. Od teh dob je boljše. Kajti nič manj nego 3300 postelj je bilo ob mojem času prijavljenih v stanovanjski pisarni. Vključ temu: koliko skupin novodošlecev, s kovčeki in prtljago sem opazoval. Resnih obrazov so hodili od hiše do hiše, iskajoči prenočišče ali zastoj. In konečno ni preostajalo drugega, nego iskati si prenočišča v seniku ali pa na slami — proti visoki odškodnini.

Nas dvojica, umetnik-rojak in jaz, sva poiskala udobno gostilnico. Slikarju se je zjasnil mračni obraz, včasih je vzel knjigo osnutkov ter risal in črtal. Nenavadno vrveče življenje ga je oživljalo. Prvi došleci v naši gostilni so bili Francozi iz Belgije, potem je prišla cela rodovina Angležev, in kmalu se je pojavil Holandec, o katerem v resnici nismo vedeli čemur manje razume: francoski ali nemški.

kolikor z vzgledom, da se tudi v onih krogih poprimejo lepoglasni slovanski imeni.

Kako so pa tudi krasna naša imena!

Da bi bilo slovanskim starišem in botrom lažje in bolj priročno, podajajo se taka imena, raztresena po raznih listih, tukaj zbrana, nadjaje se, da bo s tem Slovincem vstreženo. Apeluje se s temi vrsticami na slovansko narodno zavest, naj se ta imena, kolikor le možno, na krstih vporabljajo in na tak način širijo med narodom, da se skoro vdomače in vkorenijo tako med priprostim ljudstvom, kakor so že zeló med slovansko inteligenco!

Razpis učiteljske službe na šoli družbe sv. Cirila in Metodija v Trstu. Na peterorazredni deški ljudski šoli »Družbe sv. Cirila in Metodija v Ljubljani« pri sv. Jakobu v Trstu se razpisuje služba druge moške učne moči z definitivnim nameščenjem.

Definitivno nameščen učitelj dobiva na leto 1400 K plače in 500 K stanarine ter ima pravico do osem petletnic po dvesto kron.

Nekolekovane a pravilno opremljene prošnje naj se vpošljejo najdalje do 25. aprila 1906. pod naslovom: »Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani«.

Službo bo nastopiti začetkom šolskega leta 1906/1907.

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metodija.

V Ljubljani, dne 26. marca 1906.

Porotno sodišče v Gorici. Prihodnje zasedanje porotnega sodišča na okrožnem sodišču v Gorici prične dne 21. maja ob 9. uri popoldne. Predsednikom porotnega sodišča je določen predsednik okrožnega sodišča, dvorni svetovalec Karol vit. Defacis, njegovima namestnikoma pa deželnega sodišča svetovalca Ervin Šmarda in Mihael Gabrielič.

Štrajk krojaških pomočnikov je pričel v ponedeljek v Ljubljani. Plačilno tabelo so pomočniki odbili. Iz nekaterih delavnic so štrajkajoči izgnali pomočnike, ki so delali. Pripravljajo se baje tudi štrajk mizarjev in ključavničarjev.

Volilno posvetovanje v »Del. podp. društvu«. V nedeljo ob 4. uri popoldne se bo vršilo volilno posvetovanje za sestavo novega odbora. Členi so vabljeni, da se udeležijo tega posvetovanja.

Ivan Hvastja,

načelnik.

V Ameriko! Včeraj je dospelo v Trst 231 potnikov iz Rusije, ki se sele v Ameriko. Večina teh so židje. Sedaj je teh potnikov, ki se selijo v Ameriko, tukaj v Trstu preko 2300. 1500 teh, jih odpluje iz Trsta s parnikom »Francesca«, ki odrine iz naše luke dne 1. aprila. Preko 800 jih pa še ostane tukaj, in ti bodo morali čakati drugega parnika, ki odpluje kakih 15 dni pozneje.

Silen sneg. Po raznih krajih Koroške je v zadnjih dneh zapadlo silno snega, na nekaterih krajih poldrugi meter na visoko. Ob enem se je pojavil tudi hud mraz. Posebno trpe tiči, ki so že pršli z juga.

Rudarju se zadušila. V trboveljskem premogovniku sta se nedeljo v tako zvanem »Legantstolnu« s strupenim zrakom zadušila paznik Čuren in delavec Kanižar. Omamljenih je bilo še nekoliko drugih delavcev ki so pa na svežem zraku zopet okrevali.

»Kmalu bo tukaj Italija!« je rekel včeraj popoldne 22 letni voznik Gvidon Pipeschi, ki je doma iz Siene v Italiji, a služi tukaj v Trstu pri g. Buttignon. Včeraj popoldne se je pa na trgu della Barriera sprl s sinom svojega gospodarja. Prišel je občinski redar Miot in ju hotel pomiriti, a Pipeschi ga je brenil in ga začel psovati. Miot je pa poklical na pomoč redarje državne policije. Pipeschi je pa opsoval tudi te. Poleg drugega je dejal tudi, seveda v svojem jeziku: »Le počakajte ščavi, saj bo kmalu Italija tukaj!«.

S kozarcem. 43 letni Karol J., stanujoči v ulici del Tintore, je bil predsinočnjim okoli 1. ure popoldne v gostilni »All'Aurora«. Tam se je bil pa sporekel z natakarnjem Karolom Cominotti ter je temu vrgel v glavo kozarec in ga na lahko ranil. Natakarn je pa poklical redarja ter dal vročkrvnega pivca aretovati.

Ogromna tatvina v Galiciji. Občinska oblast mesta Jaroslav v Galiciji je obvestila tukajšnjo policijo, da so neznani tatovi tam udrli v prodajalnico zlatarja Mailo Lipper-ja in odnesli za 20.000 kron zlatnine. Tatvina je bila izvršena v noči od 15. na 16. t. m.

»Micko kovačevo« je igral predsinočnjim v kavarni Rossi 31 letni mesar Edvard B., doma z Dunaja a stanujoči v ulici del Bosco. Bil je v družbi treh družih, ki so pa znali igrati ulogo »Micke kovačevo« bolje

ne go on. Napravili so namreč vsi štirje za 2 kroni in 52 stotink računa. A ko je bilo treba plačati, so oni trije pobegnili ter pustili Edvarda samega v zadregi. Ker pa niti on ni imel s čim plačati, je bil aretovan.

Hotel je izsiliti posojilo. 28 letni brezposelni mesar Just G., stanujoči v ulici Commerciale, je bil predsinočnim o polnoči aretovan na zahtevo natakarja Mateja Sariča. Ta poslednji je pa dal Justa aretovati zato, ker mu je isti grozil z odprtim nožem, ker mu on, Sarič, ni hotel posoditi dve kroni.

V postelji je zgorela v Radovljici, ko je po noči kadila cigarete, gostilničarjeva hči Alojzija Rabič, stara 33 let.

Poskušen samomor. V ponedeljek se je na ljubljanskem pokopališču ustrelil v pokojni stotnik g. Josip Nauta, rojen v Veroni leta 1833. Zadel se je v desno stran glave pod sencem in si prizadel smrtno nevarno rano.

Prijavljena tatvina. 50 letni postrešček Anton Fumis je prijavil predvčeršnjim na policiji sledeči dogodek:

Služkinja Ana Volp mu je bila izročila veliko skatljjo, z naročilom, naj jej isto pelje v neko hišo v ulici dei Carradori. Prišel si on z vozom na vogal ulic dei Carradori in Ghega, je pustil voziček in se samo za hip oddaljil. A ko se je vrnil ni bilo več skatljje na vozu. V skatljji je bilo razne obleke za 55 kron vrednosti.

Strta šipa. 39 letni voznik Karol M., stanujoči v ulici dello Scoglio, je bil aretovan predvčeršnjim popoldne, ker je strl šipo izloženega okna neke trgovine z jestvinami v ulici Ghega. Šipa je bila vredna 10 kron.

Koledar in vreme. Danes: Gontrand, kralj; Prosegoj; Uma. — Jutri: Evstahij, spoznavalec; Branivoj; Draža. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 11° Celsius. — Vreme včeraj: deževno.

Društvene vesti in zabave.

Pevsko društvo „Kolo“ v Trstu priredi v nedeljo dne 29. aprila t. l. svoj veliki koncert. Toliko na znanje drugim bratskim društvom.

Književnost in umetnost

Kritički gla-ovi o Františku Ondříčku. — Carigrad, „Stamboul“: „Dvorana nabito polna. Občinstvo izbrano, kopni od nestrpnosti, da bi slišalo slavnega koncertista. Koncert, naznanjen za deveto uro, je pričel pol ure pozneje, in te pol ure je vznemirjenost občinstva narasla do strastnega hrepenenja. In ko se je g. Ondříček prikazal na odru, mu je zadonela trojna salva aplavza v pozdrav. Pod prsti tega slavnega koncertista (ki nam je vsem zmešal glave) se navadni in prozaični lok spreminja v žezlo, kajti lahko se trdi, da je g. Ondříček eden izmed današnjih kraljev gosli. Razlagati njegove redke lastnosti drugo za drugo, analizovati njegov neizmerni talent, njegovo izvirno individualnost, njegovo estetično čarolno, tehnično čudovito sviranje, pripisovati mu globoke kakor raznovrstne utise, ki jih je on v stanu vzbujati v svojih poslušalcih, bilo bi mnogovrstno, težko in skoraj nemogoče delo. Evropski časniki so, govoreč o njem, izpili opisovalne pridevnike, treba bi bilo iznajti novih. Če je torej analiza (razlaga) nemogoča, se o sintezi (sestavi) lahko reče, da g. Ondříček v sebi združuje vse popolnosti in da se o njem sme po pravici rabiti Dantejev rek: „Ecco il maestro di color che sanno!“

Chicago: Fran Ondříček, češki goslar, bil je junak večera. S svojo mojstersko tehniko, svojim plemenitim, jednatim tonom in s svojim manj sentimentalnim nego poezije polnim predavanjem je z vsako točko na poslušalce uplaval tako mogočno, da so mu vsi burno ploskali ter da niso prej mirovali, dokler se ni odločil k dodatkom. Ondříčkova umetnost je mnogo obsežna. Paganinija svira mojsterski, proizvaja pa tudi enostavnejše, manj prisljane stvari — kakor Beethovenovo „romanco“ in Schumannovo „Večerno pesem“ — z lepim, globoko izvirajočim čustvovanjem uprav čarobno. Njegov piano je naravnost čudovit; a forte razvija veliko moči in sijaja. Vedno igra trdno in točno v ritmu in s čistoto, kakoršnja je le redko slišati. Gospod Ondříček je s svojim izbornim nastopom popolnoma opravičil dobri glas, ki nam je o njem došel izza oceana. On je eden izmed največjih goslarjev-virtuozov vedanosti. Za vsacega ljubitelja glasbe je težka izguba, če ga ni slišal.

Petrograd, „St. Petersburger

Herold“: „Fran Ondříček, eden največjih in po pravici najbolj slavjenih goslarjev-virtuozov sedanosti, je v torek dne 5. t. m. po 14-letni odsotnosti zopet nastopil v Petrogradu ter je dosegel senzacionalen uspeh, ki mu je pripisovati tem večji pomen, ker je za časa njegove odsotnosti pri nas nastopila lepa vrsta stanovskih mu drugov prvega reda drug za drugim ter odnesla odtodi cele gozdove lovorja kakor dolžni tribut; imenujemo samo najznameniteje izmed njih, kakor Issaye-a, Brodskega, Cezar Tomsona in druge, ki vsi spadajo le izvoljenim. Ko se je koncem sedemdesetih let v Evropi pojavil Fran Ondříček, živelo je še več veščakov in presojevalcev umetnosti — vrstnikov genijalnega Paganinija, ki so igro mladega češkega virtuozu stavili v isto vrsto z ono italijanskega mojstra; imenovali so ga celo edinega dediča temu demonskemu goslarskemu fenomenu. Poročevalec te trditve seveda ne more presojeti na njeno vrednost, kajti Paganini je umrl že pred polovico stoletja, toda to primero je potrdil tudi najstarejši sin Paganinijev, Achille, ki je slišal Ondříčka leta 1892. v Parizi ter je določno trdil, da njegov oče svojih lastnih skladb ni igral dovršeneje. Prehajaje k podrobni oceni virtuozove igre, smo v zadregi, kateremu njegovih fenomenalnih svojstev bi dali prednost. Poleg bujnega tona, polnega moči in soka, razvija Ondříček čudovito tehniko, pri čemer lok vodeča desnica nikdar ne zapuša mehanizem leve. Misel na težkoto se pri poslušalcu ne vzbuja niti pri najdrznejših pasažah.... O glasbeni inteligenci umetnikov in njegovem duhovitem pojmovanju proizvajanih komadov je sijajno kričal ves razvoj koncerta: brezprimernega užitka ni motilo ničesar, samo na zunanji efekt preračunjenega. Program je obsegal samo resna dela... Mnogoštevilno občinstvo se je od točke do točke bolj ogrevalo; viharji aplavza so se proti sklepu večera neskončno kopičili, noben pridavek ni mogel pomiriti navdušene množice....“ (Pride še.)

Brzojavne vesti.

Nadvojvoda Fran Ferdinand.

PRAGA 27. Nadvojvoda Fran Ferdinand je danes jutraj s spremstvom odpotoval v Draždane.

DRAŽDANE 27. Danes popoldne je dopel semkaj nadvojvoda Fran Ferdinand s svojim spremstvom. Na kolodvoru so nadvojvodo vsprejeli kralj, princ Ivan Jurij, avstrijski odposlanec in drugi načelniki civilnih in vojaških oblastnih.

DRAŽDANE 27. Nadvojvoda Fran Ferdinand je danes popoldne v rakvi katoliške cerkve položil venca na krsti kraljev Alberta in Jurja. Na to je obiskal princa Ivana Jurja in princesinjo Matildo.

Glavni shod kmetijske družbe na Dunaju.

DUNAJ 27. Pod predsedstvom kneza Karola Auerperga se je danes vršil glavni shod kmetijske družbe. Navzoči so bili: zastopnik ministerstva za poljedelstvo, namestništva, deželni kulturni svetov iz Trsta in s Češke in več kmetijskih družb in državnih poslancev. Po odobritvi poročila je bil knez Karol Auerperg izvoljen predsednikom. Po izvolitvi centralnega odbora je shod protistiral proti vsakemu prometu živine s Srbijo in balkanskimi državami. Na zvršetku shoda je tajnik kmetijske družbe profesor Häusler razvil obširen program o boljem razvoju družbe.

Nadvojvodkinja Marija Josipa operirana.

DUNAJ 27. Nadvojvodkinja Marija Josipa soproga nadvojvode Otona je bila danes v sanatoriju Löw operirana na kroničnem slepem črevu. Operacija se je posrečila.

Kriza na Ogrskem.

MAROS-VASARHELY 27. (Ogr. kor. biro). Kraljevi komisar je dal danes z brahijalno silo odstraniti več uradnikov okrožnega sodišča in županije.

BUDIMPEŠTA 27. „Ogrski biro“ poroča z Dunaja: Po zaupnem posvetovanju ogrskih ministrov, ki je trajalo do blizu 12. ure popoldne, se je ministerstva predsednik podal v cesarsko palačo, kjer ga je ob 12. uri vsprejel cesar v avdienci. Ob 1. uri se podajo vsi člani ogrskega kabineta v cesarsko palačo.

BUDIMPEŠTA 27. „Ogr. biro“ poroča z Dunaja: Cesar je ob 1. uri popoldne kolektivno vsprejel ogrsko ministerstvo ter zašilal mnenja vseh členov kabineta o položaju. Cesar si je pridržal nadaljne odločbe. Ministerstva predsednik ostane še na Dunaju.

BUDIMPEŠTA 27. „Ogr. biro“ poroča z Dunaja: V palači ogrskega ministerstva se je danes predpoludne vršilo zaupno posvetovanje. Člene ministerstva vsprejme cesar v avdienci najbrž še predpoludne.

Samomor soproge bivšega vseučilišnega profesorja Beera.

DUNAJ 27. Listi poročajo iz Clarense v Švici: Soproga bivšega dunajskega vseučil-

lišnega profesorja Teodorja Beera, ki je bil v oktobru minolega leta radi zločina proti pravosti obsojen na 3 mesece ječe, se je po noči ustrelila z revolverjem.

Ministerski svet v Belemgradu.

BELIGRAD 27. Včeraj se je pod predsedstvom kralja vršil ministerski svet, ki je trajal več ur. „Štampa“ piše, da se je ministerski svet bavil s zahtevo srbskega trgovinskega agenta Jovanovića, naj bi se obnovile diplomatske zveze z Anglijo.

Konferenca v Algicirasu.

ALGECIRAS 27. (2. ura 25 min. pop.) (Ag. Havas). Redakcijski odsek je predpoludne določil besedilo, na katerega podlagi bo možno, kakor se je nadejati, priti do sporazuma glede vprašanja o nadzorstvu.

Dogodki na Ruskem.

JEKATERINOSLAV 28. (Petr. brz. ag.) Danes je v tukajšnji poštni urad vdrlo pet oseb, ki so navzoče uradnike pozvali, naj izroče ves denar. Uradnik je na napadalce vstrelil z revolverjem, ne da bi bil koga zadel. Isti so nato zbežali, potem ko so uradnika težko ranili.

PETROGRAD 27. Finačni minister je v ministerskem svetu razvil svoj davčni program, ki ga namerava predložiti državni Dumi.

LONDON 28. „Evening Standard“ poroča iz Odesa: Zatrjuje se od verodostojne strani, da bodo izgnani iz Sebastopola vsi Židje, tudi oni, ki so doslej imeli pravico tam bivati.

KAMENEC (gub. Grodno) 27. (Petr. brz. ag.) Židovski volilci si prizadevajo, naslanjaje se na svojo numerično premoč, prodreti v kongresu mest le s svojimi židovskimi kandidati. Krščansko prebivalstvo je zelo razburjeno. Položaj je nevaren. Izdane so odredbe, da se prepreči preganjanje Židov.

BRIANSK 27. (Petr. brz. ag.) Na tehniški šoli je danes eksplodirala bomba. Šolski ravnatelj je sklenil izključiti od pouka di-jake štirih viših razredov.

ČITA 27. (Petr. brz. ag.) Vojno sodišče je obsodilo na smrt 13 poštnih in brzojavnih uradnikov, ki so se vdeležili štrajka.

Trgovina.

Borzna poročila dne 27. marca.
Tržaška borza.
Napoleoni K 19.11—19.14, angleške lire K — do —, London kratak termin K 240.60—240.80, Francija K 95.75—95.90, Italija K 95.70—95.85, italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.50—117.70, nemški bankovci K —, avstrijska enotna renta K 99.35—99.65, ogrska krona renta K 93.60—93.90, italijanska renta K —, kreditne akcije K 667.— 669.—, državne železnice K 672.50—674.50, Lombardi K 127.— 129.—, Lloydove akcije K 696.— 706.—, Srečke Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.— do 483.—, Bodenredit 1880 K 302.— 310.—, Bodenredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 149.— do 151.—, Srbske — do —.

Dunajska borza ob 2. pop.
včeraj danes
Državni dolg v papirju 100.50 100.50
„ „ srebru 100.60 100.65
Avstrijska renta v zlatu 117.5 117.40
„ „ v kronah 99.60 99.60
Avstr. investicijska renta 3 1/2% 90.— 89.90
Ogrska renta v zlatu 4% 112.— 112.80
„ „ 3 1/2% 93.75 93.70
„ „ 3% 84.55 84.50
Akcie nacionalne banke 1634.— 1634.—
Kreditne akcije 668.— 667.25
London, 10 Letr. 240.60 240.50
100 državnih mark 117.42 117.45
20 mark 23.50 23.50
20 frankov 19.13 19.13
100 ital. lir 95.70 95.75
Cesarski cekini 11.31 11.31

Parizka in londonska borza.
Pariz: (Sklep.) — Francozka renta 99.22, italijanska renta 105.30, španski exterieur 95.17 1/2, akcije otomanske banke 648.—, Menjice na London 251.35.

Pariz: (Sklep.) Avstrijske državne železnice —, Lombardi 132.—, unificirana turška renta 93.70, avstrijska zlata renta —, ogrska 4% zlata renta 94.—, Länderbank 494.—, turške srečke 144.57, parizka banka 15.32, italijanske opozicijske akcije 770.—, akcije Rio Tinto 16.93, Trdna.

London: (Sklep.) Konsolidiran dolg 90.7 1/2, srebro 30.7 1/2, Lombardi 5 1/2, španska renta 94.7 1/2, italijanska renta 104.—, tržni diskont 3 1/2, menjice na Dunaju —, Mirna.

Tržna poročila 27. marca.
Budimpešta. Pšenica za april K 16.36 do K 16.38, rž za april K 13.52 do 13.54, vcs za april od K 15.52 do 15.54, koroza za maj K 13.30 do K 13.32. Pšenica: ponudbe in povpraševanje srednje, tendenca mlačna. — Prodaja 12.000 meterskih stotov, za 5 stotink nižje. — Druga žita mirneje. Vreme: dez.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za marec 38 1/2, za maj 35 1/2, za september 39 1/2, za december 40 1/2. — Mirno. — Kava Rio navadna loco 39—41, navadna reelna 42—43, navadna dobra 44—46.

New-York. (Otvorjenje). Kava Rio za bodoče dobave. Stalno, nespremenje, za 5 stotink znižanja. Prodaja: 3000 vreč.

Hamburg. (Sklep.) — Sladkor za marec 16.80, za april 16.95, za maj 17.—, za junij 17.10, za julij 17.20, za avgust 17.35. — Mirno. — Vreme: sneg.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tekoči mesec 47.75, za maj 48.—, Mirno.

London. Sladkor iz repe surov 8 1/2. Sh. Mlačno.

Pariz. Rž za tekoči mesec 15.40, za april 15.50, za maj-junij 15.50, za maj-avgust 15.75 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 24.—, za april 23.90, za maj-junij 23.90, za maj-avgust 23.70 (mlačno). — Moka za tekoči mesec 30.35, za april 30.55, za maj-junij 30.70, maj-avgust 30.70 (mlačno). — Repično olje za tekoči mesec 57.25, za april 56.50, za maj-avgust 58.50, za sept.-dec. 60—25 (trdno). — Spirit za tekoči mesec 39.1/2, za april 40.—, za maj-avgust 40.—, za september-dec. 36.1/2 (mlačno). — Sladkor surov 88 1/2 usd nov 21.7/2—22.— (mirno), bel za tekoči mesec 25.7/2, za april 25.1/2, za maj-avgust 26.—, za oktober-januar 27.—, (mirno), rafiniran 57.— 57.50. — Vreme: lepo.

Tujci v hotelu „Balkan“.

Na novo so došli dne 26. in 27. marca:

Ferdinand Krause, trg. agent, DUNAJ; Mihael Krammer, trgovec, MONAKOVO; Anton Perko, posestnik, SENOŽEČE; Damjan Rismondo, posestnik, MAKARSKA; Dr. Boleslav Bolle, odv. kandidat, REKA; Adolf Fischer, fotograf, GORICA; Ferdinand Zwetti, sprejemnik društ. gledal., SPLJET; Ivan Dovžan, c. k. orož. nadzornik, RAZDRTO; Josip Rogovski, uradn. drž. železnice, DUNAJ; M. S. Welmine Melaren in hči, zasebnice, LONDON; Oskar Tranner s soprogo, BUDIMPEŠTA; Dušan Čizek, trg. agent, PRAGA; Maks Grün, trg. agent, SOLNOGRAD; Anton Zimec, posestnik, BLEĐ.

Ponudba.

Ali bi bila kje katera gospodična ali udova vešča nemškega jezika z nekaj premoženja in katera bi bila zadovoljna vzeti 30 let starega, vestnega in marljivega trgovskega pomočnika, katevi namerava v kratkem prerzeti v jako dobro idočem kraju trgovino na račun. Ponudbe se sprejmejo pod

„zvesto štev. 1000“
post. rest.
BÖCKSTEIN SALZBURG

VABILO.

„Tržaško podporno in bralno društvo“
vabi vse društvenike na

redni občni zbor

ki se bo vršil
v nedeljo 8. aprila t. l. ob 4. uri popol.
v društveni dvorani 19. I.

Letno poročilo je vrakemu društvniku na razpolago.

MALI OGLASI.

Mali oglasi računajo se po 3 stot. besedo; masnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 stotink. Plača se takoj.

Proda se na Vrdeli 1000 komadov boro-vega lesa za stavbo in kurjavo, komadi od 2 do 6 metrov dolgi ter 15 do 30 cm debeli. Cena zmerna. Les se odda le en bloc. Vč Trst, ul. Scussa 6.

Išče se dečka od 15—16 let pol težaka. Naslov pove „Inseratni oddelek“ „Edinosti“.

Mladenič s primerno šolsko izobrazbo, govori slovensko, nemško in italijansko, pozna enostavno knjigovodstvo, išče službo. Naslov pri „Edinosti“.

Gostilna „Stadt Laibach“ (ulica Giulia št. 15) Toči vino istrsko, vipavsko, furlansko in brisko. Ivrstna kulinja. Priporoča se slav. občinstvu J. Kante. (295)

Prva slovenska zaloga in tovarna pohištva
ANDREJ JUG — Trst, ulica sv. Lucije št. 18 (za deželnim sodiščem). Cene, brez konkurence. — Svoji k svojim! (Dalje na IV. strani.)

Tovarna pohištva
Aleksander Levi Minzi
ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).
ZALOGA:
PIAZZA ROSARIO (šolsko poslopje).
Cene, da se ni bati nobene konkurence.
Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.
Iustrovan cenik brezplačno in franke

Kathreinerjeva Kneippova sladna kava
je po Kathreinerjevem načinu svojega proizvodnje okusna, zdrava v prospek in poceni, ima torej neprecenljive prednosti za vsako gospodinjstvo!
Poudarjajte pri nakupovanju izrežno ime Kathreiner in zahtevajte le izvirne zavoje z varstveno znamko župnik Kneipp.

„SLAVIJA“ sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„Slavija“

Vzajemna zavarovalna banka v Pragi. — Rezervni fond 31.865.386/80 K, izplačane odškodnine: 82.737.159/57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države s vseskozi slovansko-narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in obnovevalne namene.

Iščem navadno opremljeno sobico v bližini južnega kolodvora. Ponudbe pod V. Starman ulica Carlo Ghega 3.

Stanovanje z dvema sobama, kabinetom, kuhinjo itd., če mog. če tudi z vrtom, v mirni legi v predmestju (Skorckja, Rojan, Vrdela) se išče takoj. Ponudbe na upravo „Edinosti“.

Začudenje vzbuja!

Mesto K 18 le K 7

Krasna Gloria remontoirska srebrna ura, s 3 močnimi pokrovi in z odskočnim pokrovom, bogato gravirana, točno ideja, 3-letno jamstvo pošilja po povzetju za samo K 7

Tovarna ur L. KÖNIG
Dunaj, VII., Westbahnstr. št. 36/117.

Velika zaloga

oglja za peč

Trst, ulica Carpison št. 10

Daniel Pillin

Telefon 1306/241 Telefon 1306/241

M. U. Dr. Ant. Záhorský

ulica Torre Bianca št. 8

Ordinuje od 9-11 predp., 2-4 ure pop.

Telefon št. 1384.

Svoji k svojim!

DRAGOTIN STAREC

v TRSTU, ul. Valdirivo 16, I. n.

Priporoča slavnemu občinstvu svoj urad, kateri sprejema zavarovanje proti požarnim škodam in poškodbam cerkvenih zvonov; zavarovanje za življenje itd.

Posreduje za posojila na knjižbo, menjice in amortizacije. Sprejema upravnštvo hiš in zemljišč ter posreduje pri vseh kupeljah po dogovoru.

Ker je ta urad v dobrem materialnem stanju, priporoča slavnemu občinstvu, da se ga brezdvomno poslužuje o vsaki priliki.

Luigi Jasbitz

stavbeni mizar

Trst, ulica della Rotonda št. 4

IZDELOVALNICA

umetninskega pohištva (mebljev)

fino delanega in navadnega.

Sprejema naročila po uzorih.

Cene zmerne.

Velika zaloga koles (bicikljev)

Germania in Nazionale

koles na bencin (motociklet) RÖSSLER & JAUERNIG

pri kolesih in motocikletih potrebnih pritisklin

mehanična delavnica — kolesarska šola

GIUSEPPE EGGER

TRST — Piazza della Caserma št. 3.

Mejnarodno spedijsko posredovanje

Caro & Jellinek

Trst ul. Romagna št. 2 Trst.

TELEFON št. 1827

Podružnice: Dunaj, Budapešt in Lvov.

Zastopstva na vseh glavnih trgih tu- in inozemstva.

Se priporoča za preskrbljenje seljenj s zaprtimi blazinjenimi vozovi za pohištvo toli v mestu koli v tu- in inozemstvu.

Pakovanje za prevoz po morju.

Posebno ugodni pogoji za vojaške osebe in državne uradnike.

Posiljate vsake vrste po stalni nizki prevoznini.

Proračuni brezplačno.

Barvarnica

pralnica in čistilnica na suho (s parnim strojem)

za obleko brez razdiranja, blago, pohištvo, pregrinjala itd., kakor tudi dežnike

TRST — ulica Farneto št. 11 — TRST

Albin Boegan

O priliki plesov se izvrši najhitreje.

Preginjala se lika po 20 avč. komad.

ulica Arcata 9 — vogal ulice del Sapone

Velika zaloga

dovršenih oblek

za

moške, dečke in otroke.

Specijaliteta

finih črnih oblek.

VELIKA IZBERA

delavskih hlač K 2.40

extra-močne vrste „ 4.—

Pazite na točnost naslova

Francesco Kalasch

ulica Arcata 9 — vogal ul. del Sapone

ulica Arcata št. 9, vogal ulice del Sapone

„Avstrijsko parobrodno društvo“ - Trst.

(Avstro-amerikanska proga.) - Fratelli COSULICH.

Nova redna, hitra in direktna služba za blago in potnike

mej Trstom in Novim Jorkom.

Hitri in elegantni novi brzoparobrod

Francesca

odpluje dne 31. marca t. l. v Novi York.

Potnina znaša III. razred K 175.—, I. razred K 300.—.

Potreba in hrana (vsak dan svež kruh in meso) dobro vino, zdravniške službe. Parniki so električno razsvetljeni in ventilirani. Potniki III. razreda imajo popolno svobodo na krovu.

Za pojasnila se je obrniti na društvo v Trstu, ulica Molin piccolo št. 2

Grand hotel „Union“ v Ljubljani.

Nad 100 sob. — — — — — Komfort prve vrste.

FILIJALKA BANKE „UNION“ v TRSTU

se bavi z vsemi bančnimi in menjicnimi operacijami

prejema vplačila na tekoči račun, plačuje 2 $\frac{1}{2}$ % obresti na leto ali pa

proti blagajniškim potrdilom na ime

v kronah:

po 3 $\frac{1}{2}$ %	proti 4 dnevni odpovedi	po 3 $\frac{1}{2}$ %	proti 30 dnevni odpovedi
„ 3 $\frac{1}{2}$ %	„ 30 „	„ 3 $\frac{1}{2}$ %	na šest mesecev stalno
„ 3 $\frac{1}{2}$ %	na šest mesecev stalno	„ 3 $\frac{1}{2}$ %	na eno leto stalno

v Napoleonih:

na bančni žiro

plačuje brez nikake omejitve zneska 2 $\frac{1}{2}$ % letnih obrestij, izjemni slučaj posebnega dogovora priznavajoč vsa vplačila z dnem izvršitve se vplačila.

Izvršuje za svoje kurentiste inkaso računov na tukajšnjem trgu menjice za Trst, Dunaj, Budapešt in za druga glavna mesta monarhije, jim izdaja nakaznice na ta tržišča ter jih ovlaščuje, da domicilirajo elektr. pri njeni blagajni, vse prosto katerikoli stroškov.

Izdaja in kupuje po dnevnem kurzu, prosto vsakršnih stroškov, menjicne vrednote italijanske banke (Banca d' Italia), neapeljske banke (Banca di Napoli) in na sicilijansko banko (Banca di Sicilia).

Prevzema pod najzmernejšimi pogoji nakup in prodajo javnih kreditnih listin državne rente, delnice, obveznice, srečke, naj se iste kvotirajo na tržaški borzi ali na neki drugi tu- ali inozemski borzi, deviz in vrednost.

Odpira tekoče račune z domačimi in zunanji efekti, kakor tudi proti zastavljenju karatov, ladij ali proti drugačemu jamstvu po dogovoru.

Odpira kredite proti listinam o nakreanju za tržišča v Londonu, Parizu, Hamburgu, Berlinu itd. po posebnih pogojih.

Izdaja in prejema menjice in nakaznice na katero-koli evropsko ali izven-evropsko tržišče ter prevzema izplačila tudi potom brzovanja.

Izdaja nadalje kreditna pisma na ime, na katero-li tuzemsko ali inozemsko tržišče.

Depozitni oddelek.

Prejema in hrani depozite, sestojče iz vrednostnih papirjev, kakor tudi iz kovinskih vrednostij kakoršne-koli vrste. Prevzema točno upravljanje zaupanih jej depozitov, posebno pa iztirjevanje dotičnih odrezkov verificiranje dvignjenih srečk in izplačevanje raznovrstnih dvignjenih srečk, vse to pod najzmernejšimi pogoji.

Filijalka Banke Union — oddelek za blago — preskrbljuje nakup in prodajo blaga v komisiji, dovoljuje predujme na blago, police o nakreanju, warrante itd. in jamci za plačilo carine.

Podpirajte „Dijaško kuhinjo“ v Trstu!

je varstvena znamka za

ceres-jedilno mast (iz kokosovih orehov)

in **ceres-sadne soke.**

Gospodinja, ki hoče skrbeti za zdravje svojih, rabi **ceres-jedilno mast** pri prajenju, počenju in kuhi ter postavi kot pljačo **ceres-sadne soke** na mizi.

Tvornica hranil „Ceres“, Aussig.

Izdelovanje pod kemično kontrolo po c. kr. ministerstvu notranjih zadev potrjenega preiskovalnega zavoda za živila

DUNAJ, IX., Špitalska ulica 13.

Kupci ceres-jedilne masti imajo pravico, blago v izvornem zavoju dati brez stroškov preiskati v tem zavodu.

JADRANSKA BANKA

v TRSTU

UL. NICOLÒ MACHIAVELLI 26.

Eskomptuje menice, daje predujme na vrednostne papirje kakor tudi na blago, ležeče v javnih skladiščih.

Preskrbuje vsa borzna naročila najhitreje in najvestneje pod kulantnimi pogoji.

Posreduje in konvertira hipoteke pri prvih hipotečnih zavodih, pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge: na knjižice po 3 $\frac{1}{2}$ %, na tekoči račun po 3 $\frac{1}{2}$ %, z odpovedjo 8 dni, na ziro-račun po 3 $\frac{1}{2}$ % brez odpovedi do K 40.000. za večje zneske pa se je treba glede odpovedi sporazumeti.

Vse vloge so posojile v tozadavnih knjižicah.

Izdaja nakaznice na vsa glavna tržišča monarhije in inozemstva in dovoljuje kredit proti dokumentom ukrajnja.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vsake vrste, devize, inozemski zlati in srebrni denar ter bankovce, vnočuje kupone in izrečne vrednostne papirje pod najugodnejšimi pogoji.